

WORLDSKILLS SWEDEN

ATTITYDER TILL YRKESPRORGAM

EN NOLLMÄTNING BLAND ELEVER
I ÅK 9 INFÖR
YRKESUTBILDNINGENS ÅR

INLEDNING

Gymnasievalet är för många ungdomar det första av flera stora framtidsval. Att det är det första är relevant inte bara för att erfarenhet från tidigare val saknas, utan också för att det ofrånkomligen påverkar förutsättningarna för andra val som senare ska göras, oavsett om det handlar om vidare studier eller jobb. Intresse, kompisar och bakgrund är andra viktiga faktorer i sammanhanget, eftersom grupptillhörighet och identitet inte bara är en konsekvens av valet, utan också får stor inverkan på vilka de reella alternativen faktiskt upplevs vara.

Under de senaste åren har söktrycket till yrkesprogrammen sjunkit. Det finns flera anledningar till detta, men en viktig förklaring är att de har kommit att uppfattas som ett smalare alternativ. För en ungdomsgeneration där det är viktigt att hålla alla dörrar öppna, inte minst till vidare studier som intresserar allt fler, blir följaktligen högskoleförberedande program det enkla valet för många.

Under 2016, som av Regeringen utsetts till Yrkesutbildningens år, sker många initiativ för att öka söktrycket till yrkesprogrammen, varav flera är kopplade till Yrkes-SM i Malmö och EuroSkills i Göteborg. För att kunna utvärdera effekterna av de insatser som görs har vi på Ungdomsbarometern därför på uppdrag av WorldSkills Sweden genomfört en studie kring attityder till gymnasievalet och yrkesprogrammen bland elever i årkurs 9. Undersökningen, som presenteras i denna rapport, fungerar således dels som en nollmätning, men ger också viktiga kunskaper för alla som arbetar med gymnasievalet i någon form.

Stockholm i februari 2016

Ulrik Simonsson

Vd, Ungdomsbarometern

Om undersökningen

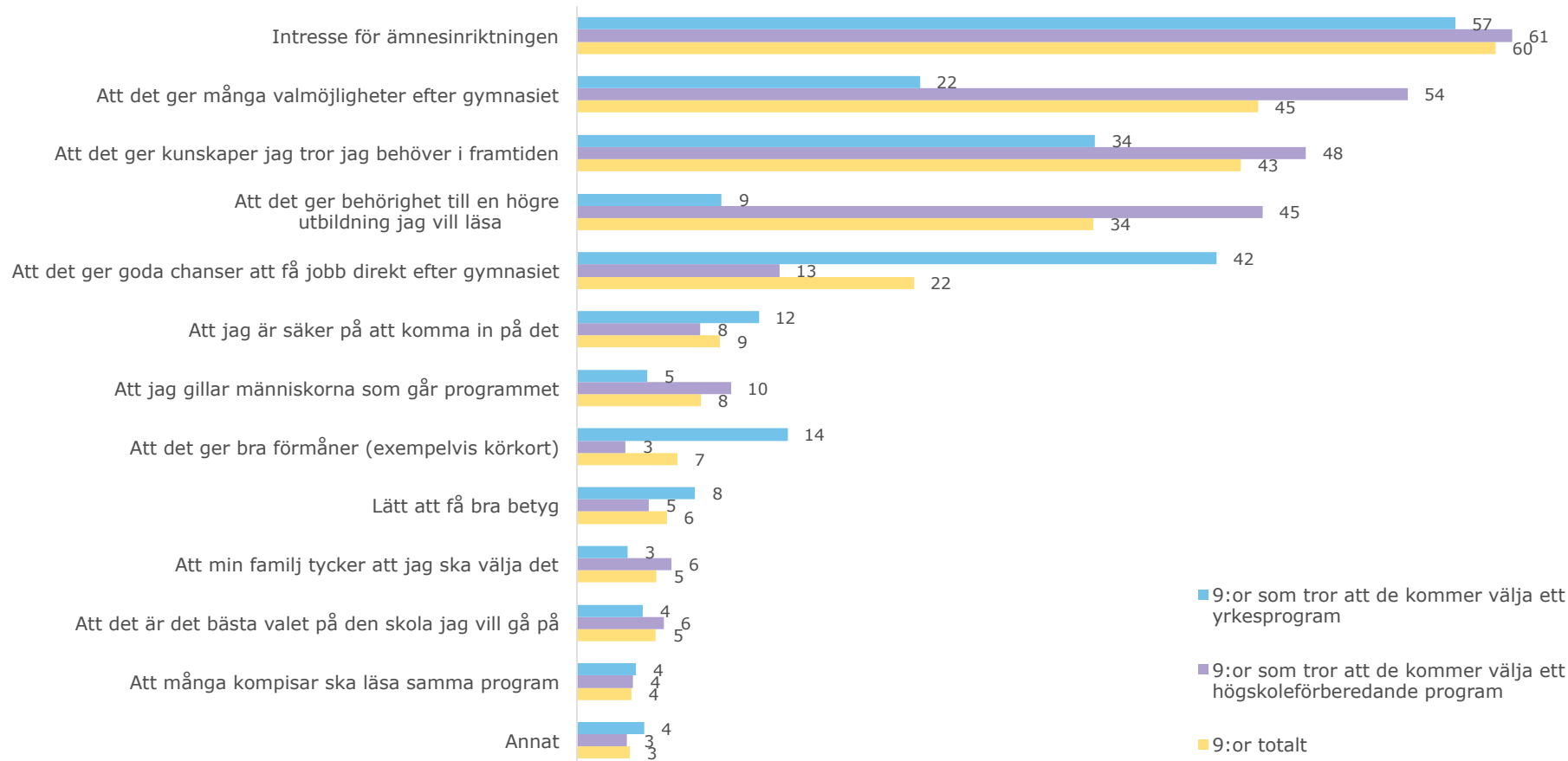
Undersökningen genomfördes per telefon till ett slumpmässigt urval av 320 ungdomar som går i åk 9 och är 15 år gamla i januari 2016. Resultaten har vägts med avseende på kön och förstahandsval av program.

SAMMANFATTNING

- De främsta bevekelsegrunderna i programvalet är intresse och valmöjligheter efter gymnasiet, följt av kunskapsinnehållet och behörighet till vidare studier. Yrkesprogramsväljare värderar möjligheter till jobb direkt efter gymnasiet betydligt högre än snittet.
- Högskoleförberedande program anges av betydligt fler som den programtyp som kan "göra föräldrar/släkt" nöjda, men det vanligaste svaret är att båda programtyperna är lika bra utifrån denna aspekt.
- Högskoleförberedande program upplevs bättre utifrån de flesta generella aspekter jämfört med yrkesprogram, utom i avseendet lätt att få jobb.
- Sex av tio har en positiv inställning till yrkesprogram i allmänhet
- Drygt hälften av eleverna i åk 9 kan tänka sig att gå ett yrkesprogram. Bland dem som inte kan tänka sig anges att de vill läsa vidare som det vanligaste skälet.
- En av tre säger att det "stämmer mycket bra" att det finns yrkesprogram med intressant utbildningsinnehåll
- En av tjugo säger att det "stämmer mycket bra" att det är hög status att läsa yrkesprogram
- De flesta är av uppfattningen att yrkesprogram gör det lätt att få jobb direkt efter gymnasiet

VAD TROR DU KOMMER ATT AVGÖRA VILKET GYMNASIEPROGRAM DU VÄLJER?

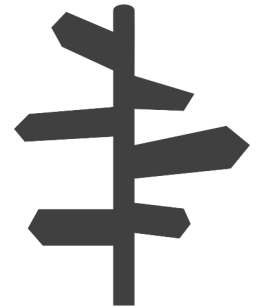
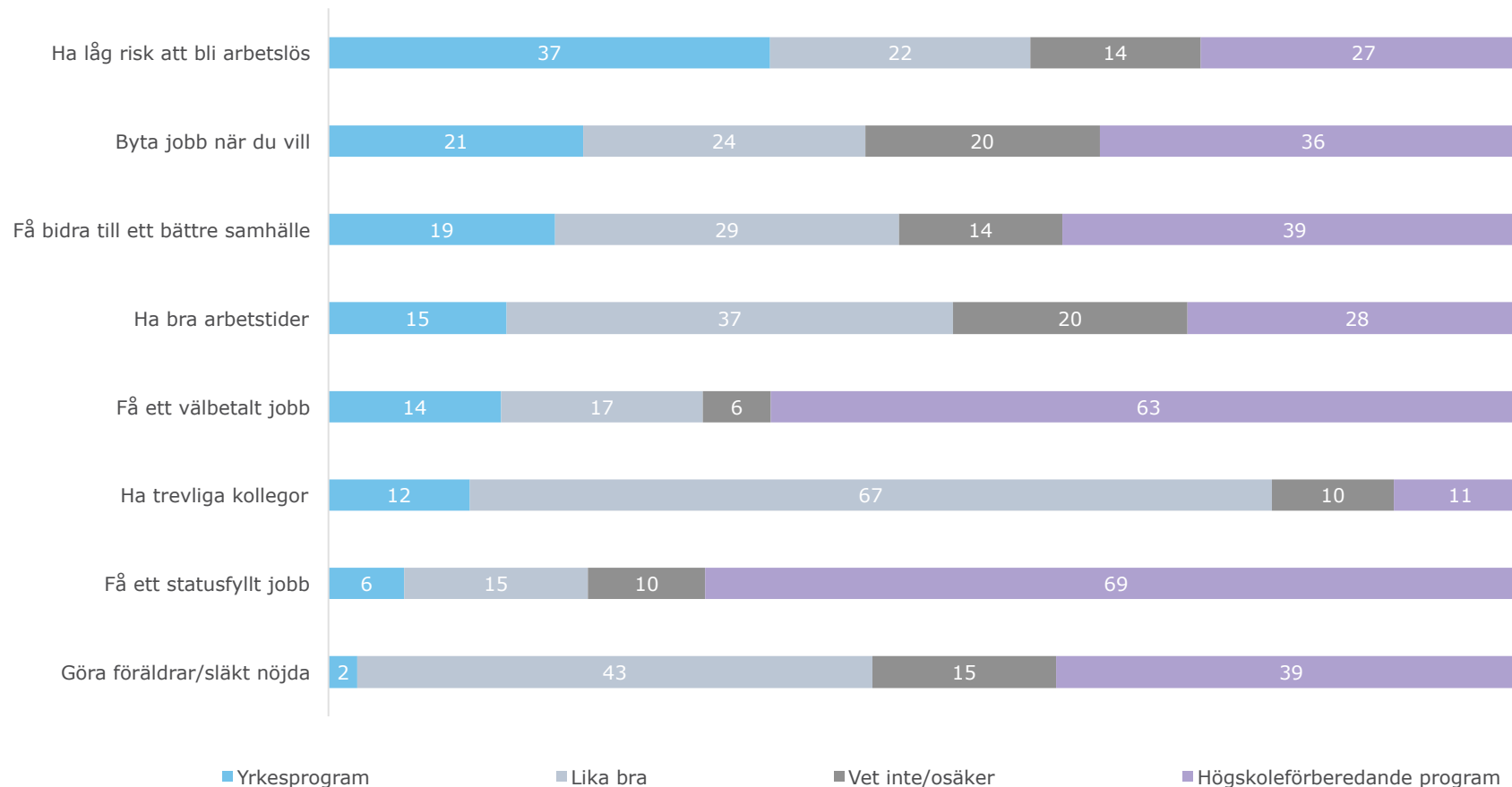
■ 9:or som tror att de kommer välja ett yrkesprogram

■ 9:or som tror att de kommer välja ett högskoleförberedande program

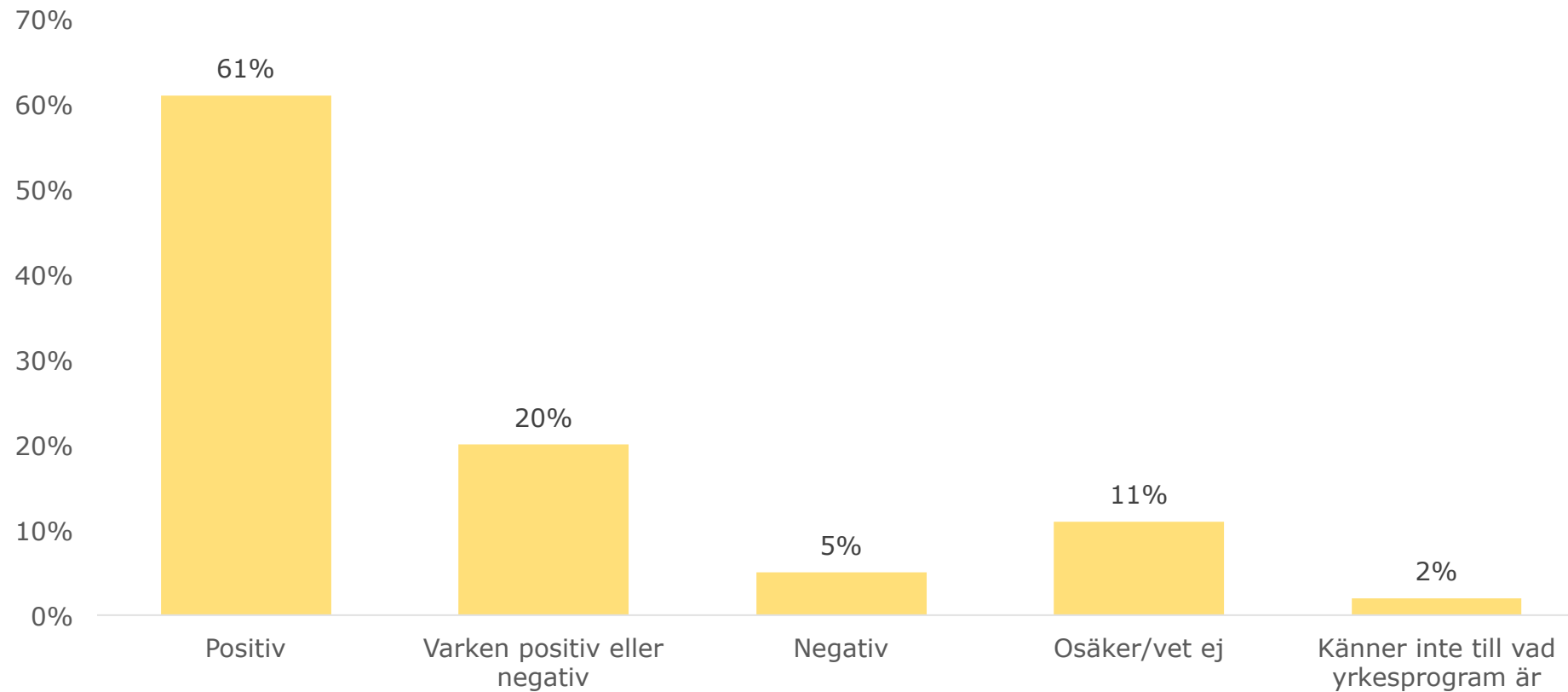
■ 9:or totalt

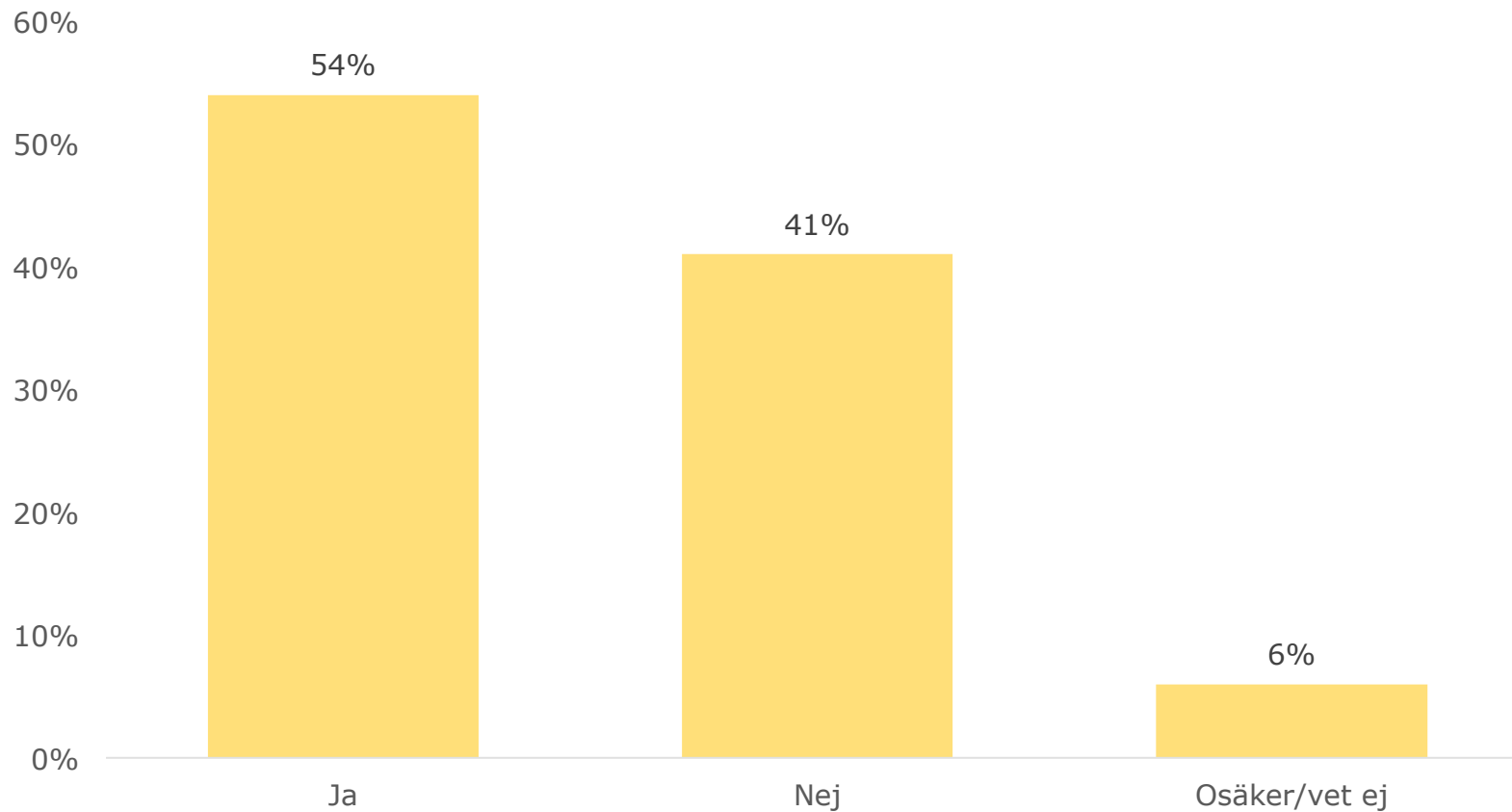
VILKEN PROGRAMTYP ÄR BÄST OM DU DIREKT EFTER GYMNASIET VILL...

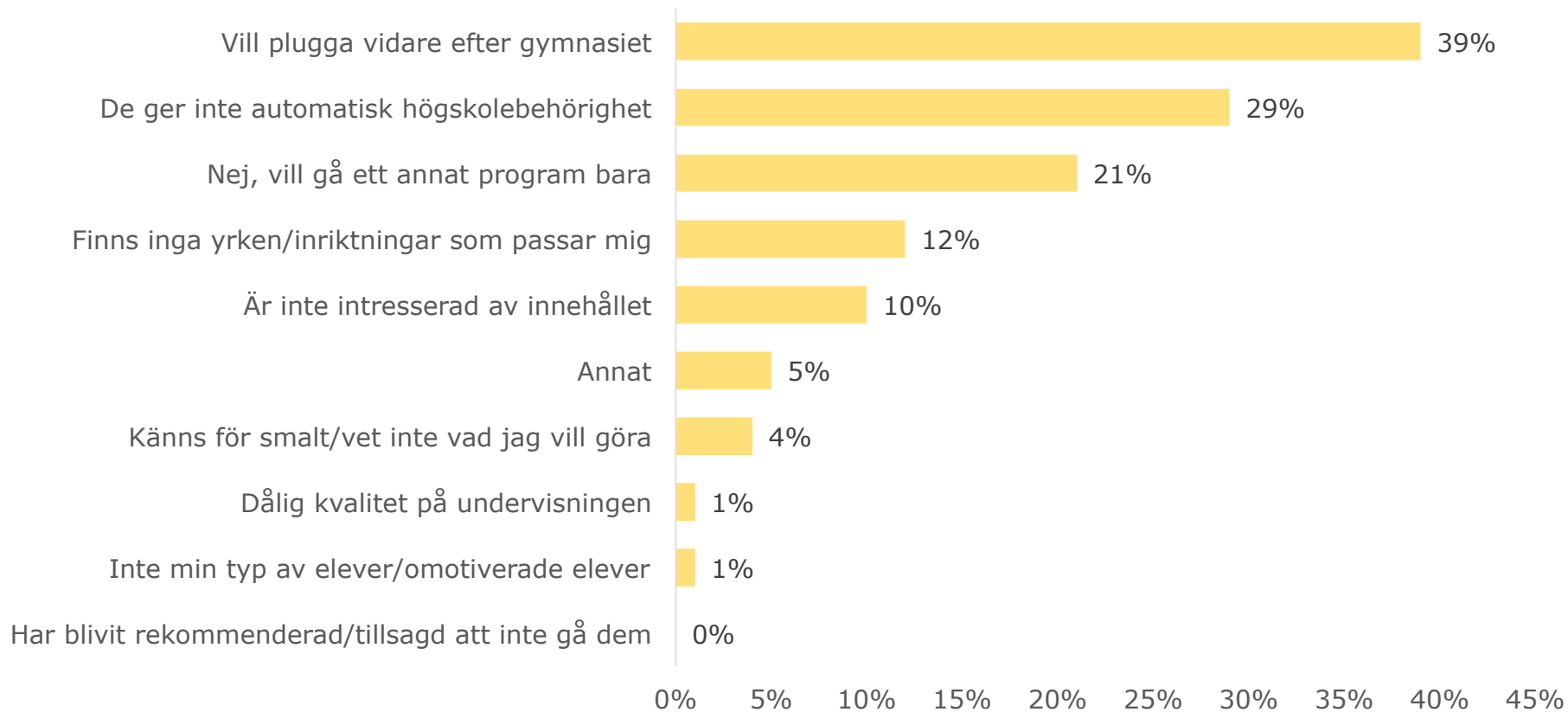
VILKEN ÄR DIN INSTÄLLNING TILL YRKESPROGRAM PÅ GYMNASIET I ALLMÄNHET?

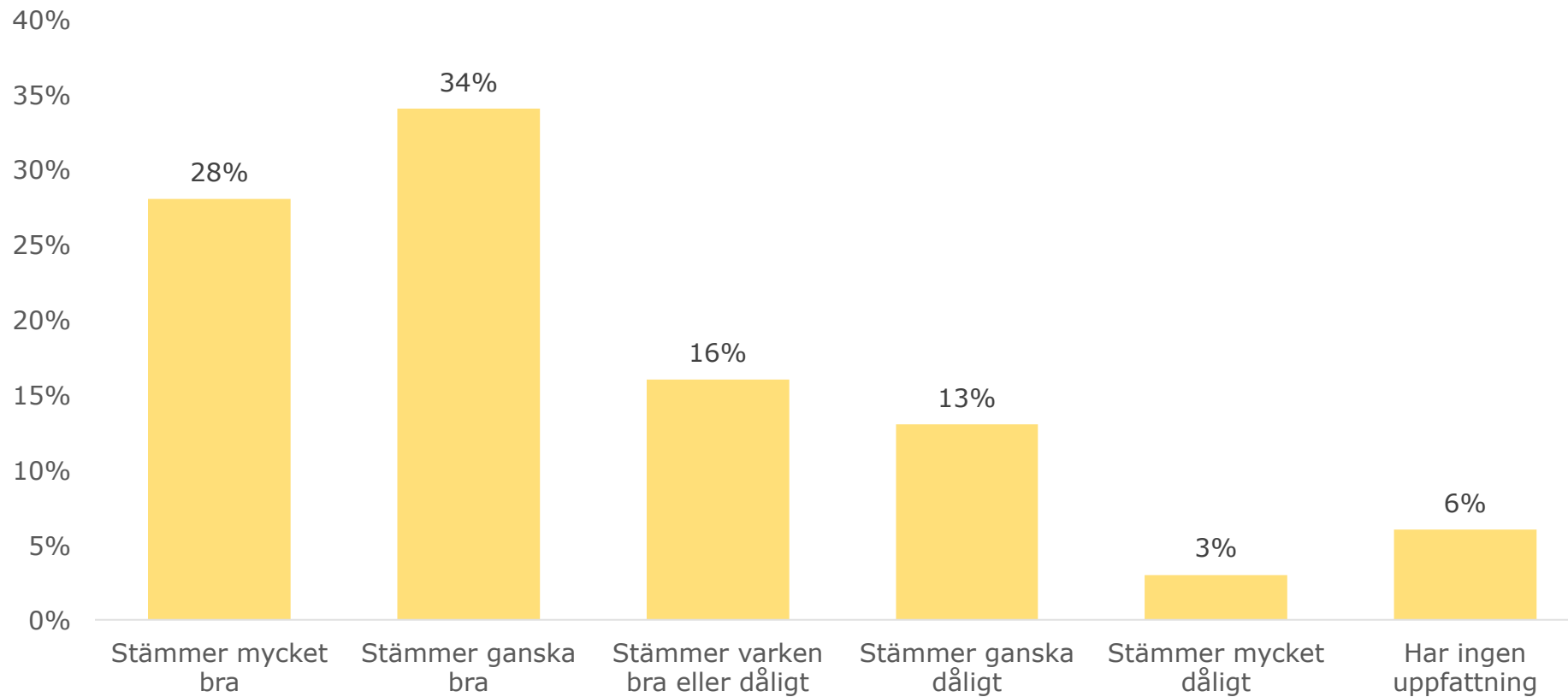
KAN DU TÄNKA DIG ATT GÅ ETT YRKESPROGRAM PÅ GYMNASIET?

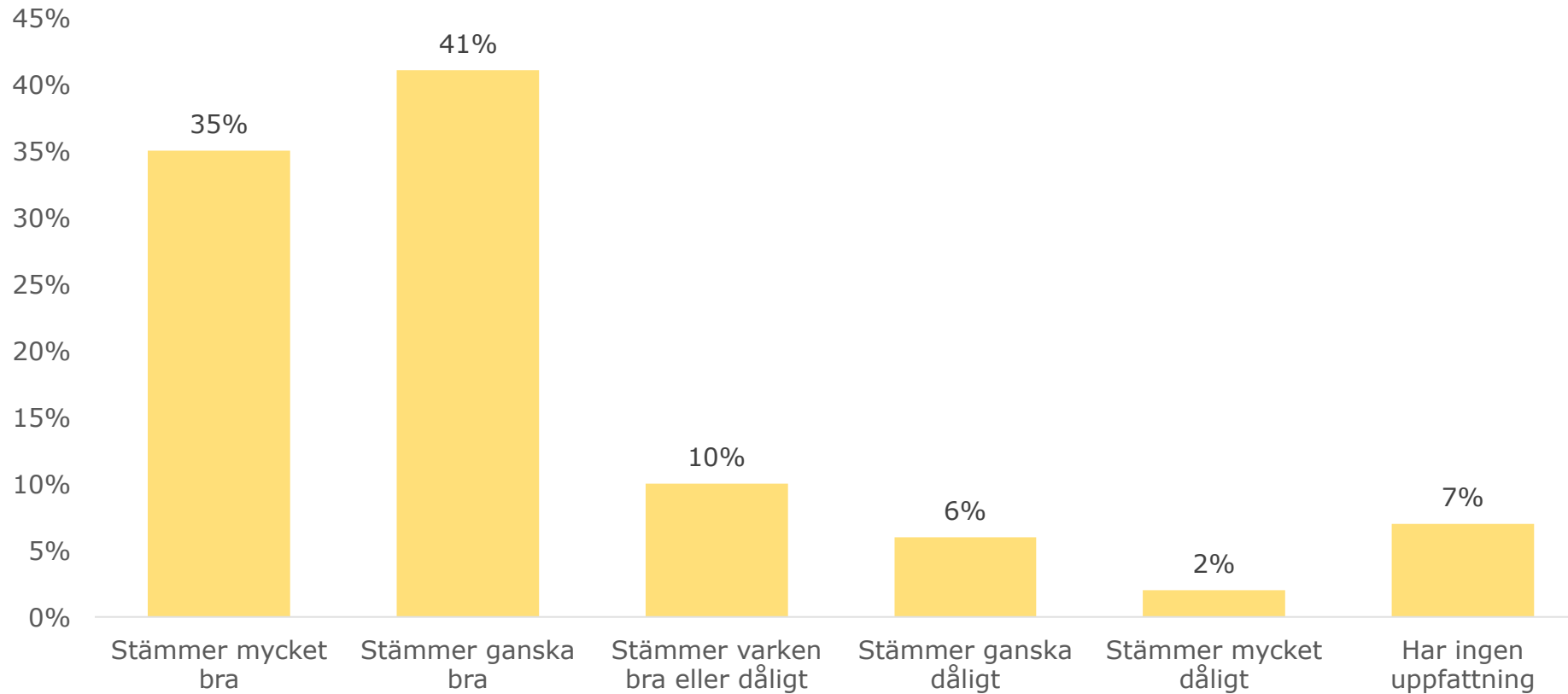
[OM NEJ] FINNS DET NÅGON SÄRSKILD ANLEDNING ATT DU INTE KAN TÄNKA DIG ATT GÅ YRKESPROGRAM? [ÖPPEN, KATEGORISERAD]

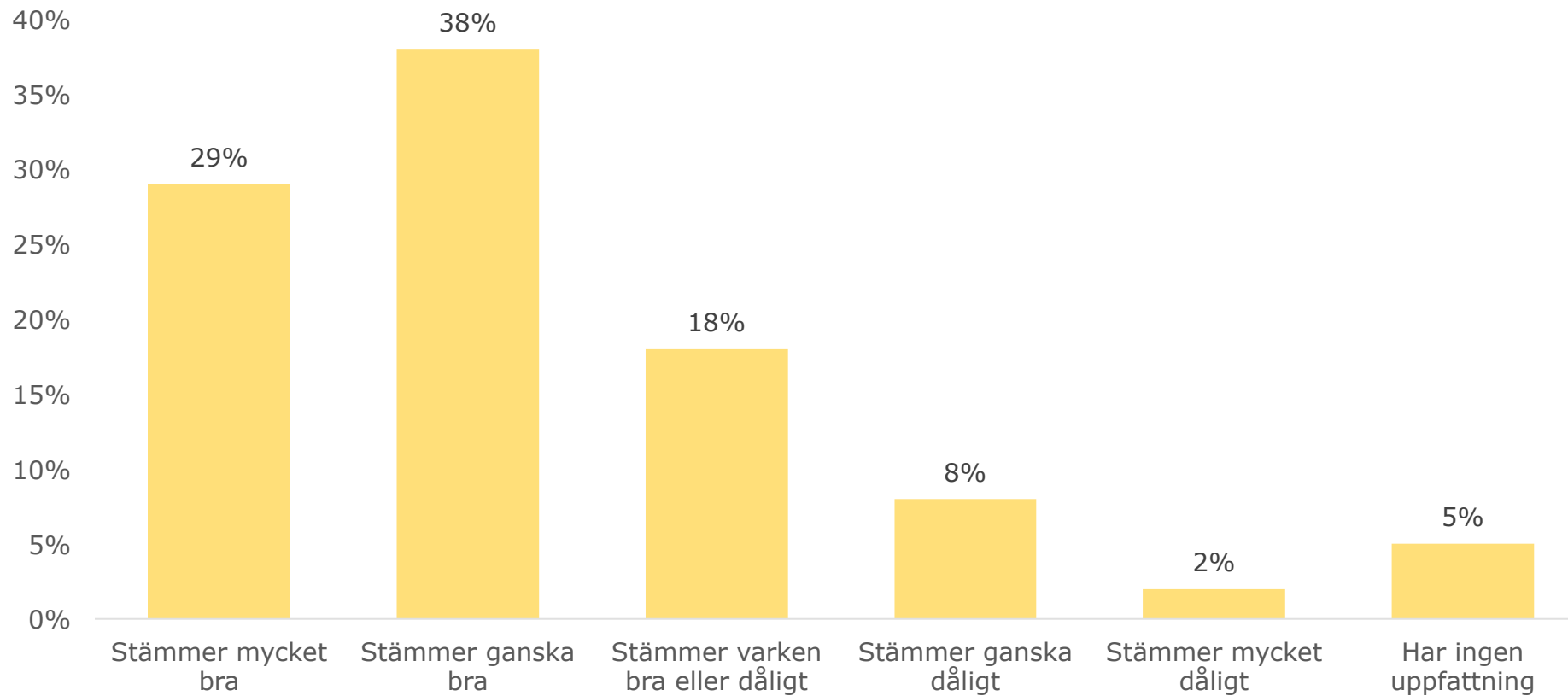
PÅSTÅENDE: ATT LÄSA YRKESPROGRAM ÄR ETT SMART VAL INFÖR FRAMTIDEN

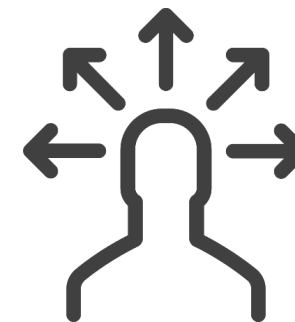
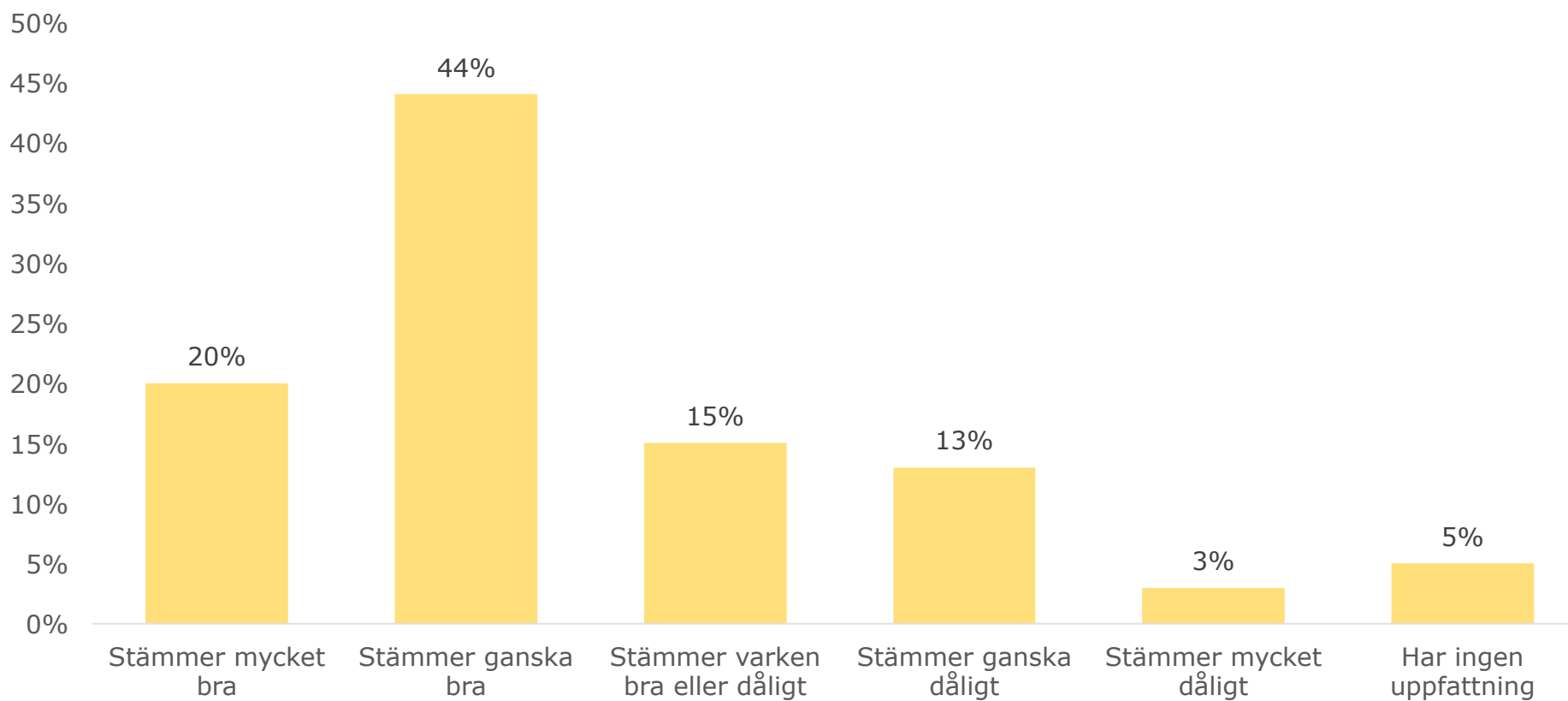
PÅSTÅENDE: DET FINNS YRKESPROGRAM MED INTRESSANT UTBILDNINGSSINNEHÅLL

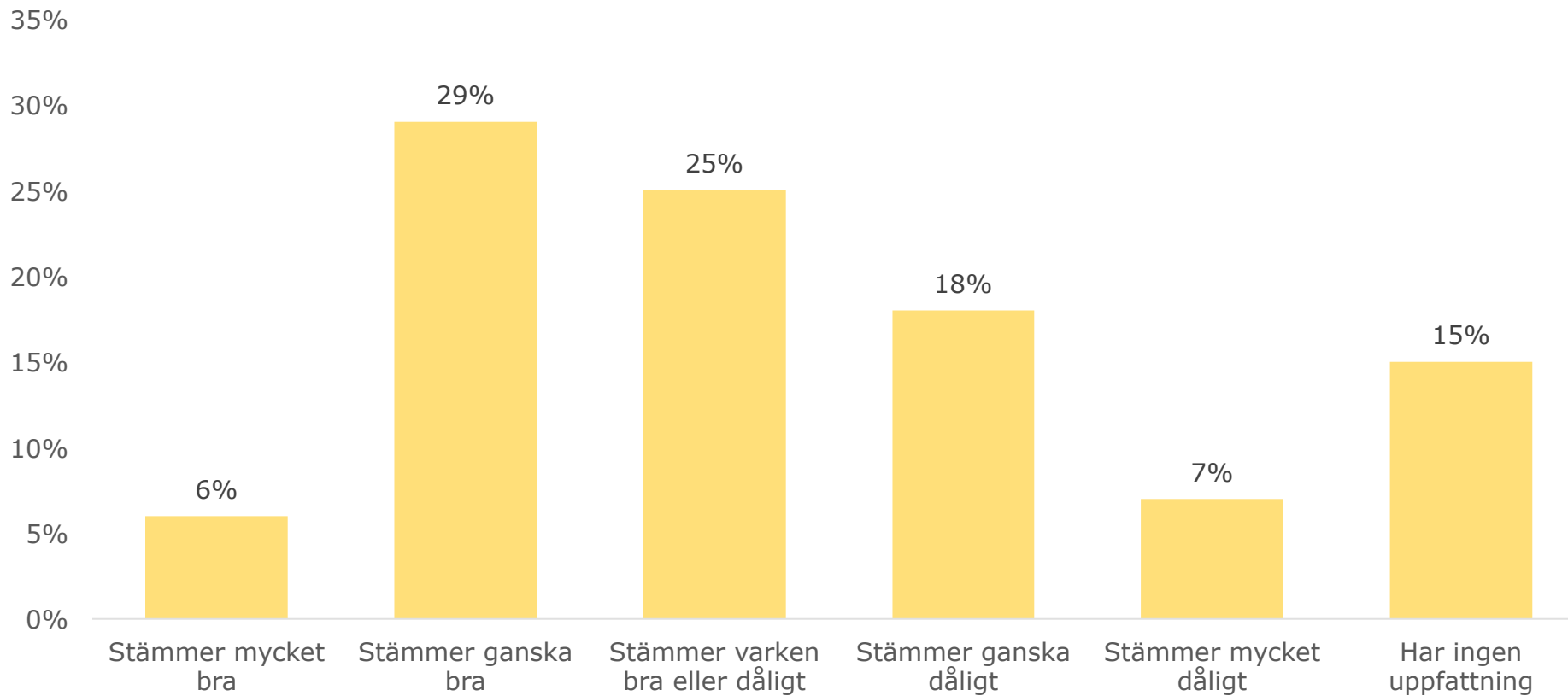
PÅSTÅENDE: ATT LÄSA YRKESPROGRAM GER EN BRA UTBILDNING

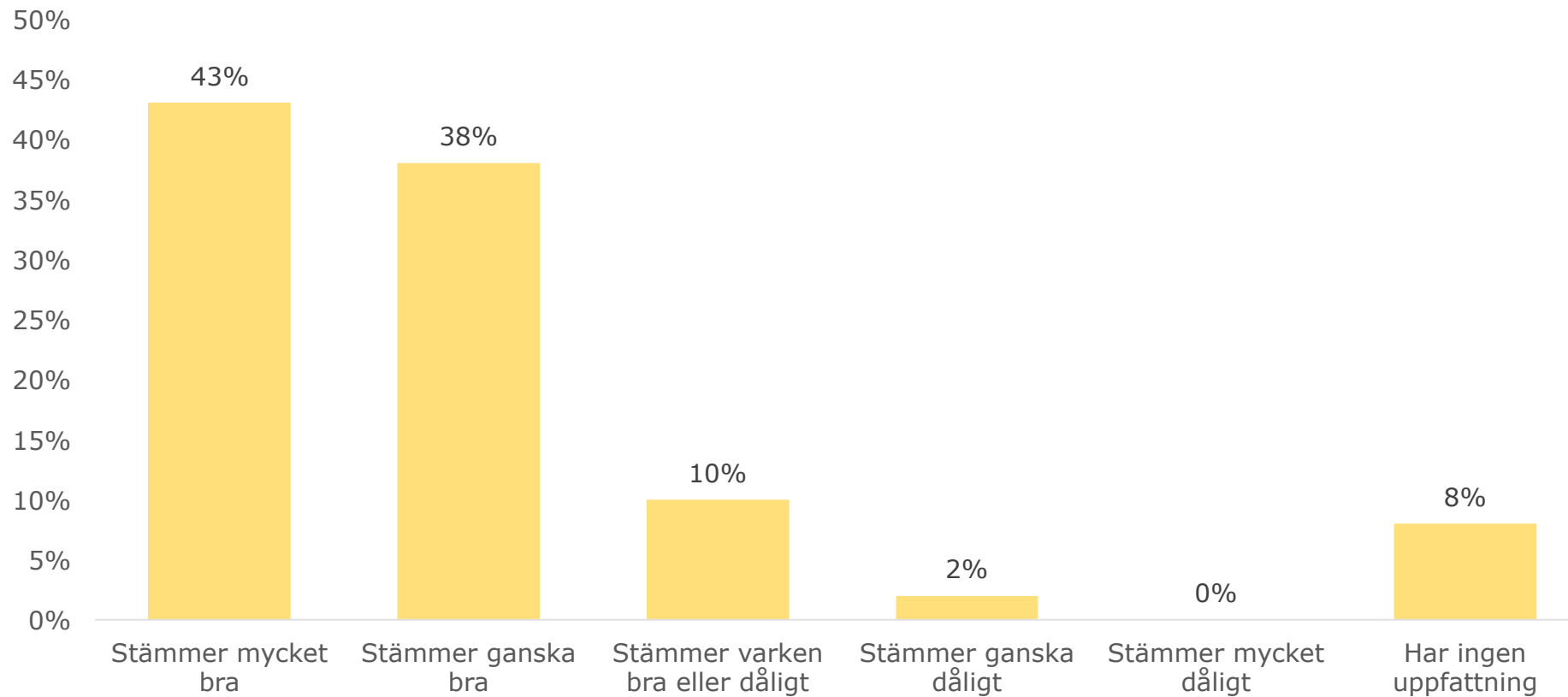
PÅSTÅENDE: YRKESPROGRAM GER MÅNGA VALMÖJLIGHETER EFTER GYMNASIET, T. EX KARRIÄRMÖJLIGHETER, VIDARE STUDIER ELLER STARTA EGET

PÅSTÅENDE: DET ÄR HÖG STATUS ATT LÄSA YRKESPROGRAM

PÅSTÅENDE: ATT LÄSA YRKESPROGRAM GÖR DET LÄTT ATT FÅ JOBB EFTER GYMNASIET

KONTAKT

Ulrik Simonsson, Vd Ungdomsbarometern

ulrik@ungdomsbarometern.se

Pontus Slättman, Vd WorldSkills Sweden

Pontus.slattman@worldskills.se

